

A TUDOMÁNYOS INFORMÁCIÓ TÁRGYA ÉS JELLEGZETESSÉGEI*

Wojciech Piróg**

A „tudományos, műszaki és gazdasági információ” elnevezés Lengyelországban a Minisztertanács 1971. évi február 12-i 35. számú határozatával nyert polgárjogot, amikor felváltotta a 60-as években alkalmazott „tudományos–műszaki és gazdasági információ” elnevezést. A műszaki szakirodalomban és az intézmények nevében, illetve a tevékenység megjelölésére azonban továbbra is használatos a „tudományos információ” kifejezés, a 60-as években pedig a „műszaki és gazdasági információ” is közkeletű volt.

A külföldi szakirodalomban, illetve a nemzeti és nemzetközi intézmények és szervezetek nevében leggyakrabban a következő elnevezésekkel találkozhatunk:

„tudományos és műszaki információ” (pl. UNISIST, NTMIK, VINITI, COSATI, OSTI, BNIST);

„tudományos, műszaki és gazdasági információ” (pl. UVTEI, CINTEI);

„tudományos információ” (pl. INI, ISI).

Ezzel párhuzamosan mind a szakirodalomban, mind pedig az intézmények és szervezetek nevében mindmáig előfordul az előző fejlődési szakaszban uralkodó „tudományos dokumentáció”, illetve „dokumentáció” elnevezés is, olykor a „tudományos információ” szinonímájának értelmezve, olykor az „információ” elnevezéssel kiegészítve (pl. FID, ZIID, ID, DGD, OMKDK).

Felvetődik a kérdés: *milyen érdemi különbséget rejtenek magukban a jelzett elnevezések.*

Közismert, hogy a nemzeti és a nemzetközi intézmények kooperálnak egymással, törekszenek a kölcsönös érdeklődésre számot tartó kérdések megoldására, széles körben cserélnek információkat, információs szolgáltatásokat nyújtanak egymásnak. Mindez arra utal, hogy az elnevezésükben mutatkozó különbségek ellenére tevékenységükben nincsenek alapvető eltérések.

* Az Aktualne Problemy Informacji i Dokumentacji (APID) 22. köt. 3. sz. 1977. 22–25. oldalain megjelent cikk teljes szövegének fordítását az APID szerkesztőségének hozzájárulásával közöljük.

** W. Piróg a Lengyel Műszaki Szervezet (Naczelna Organizacja Techniczna, NOT) alelnöke, a Mérnökszervezetek Világszövetségének (World Federation of Engineering Organizations, WFEO) tagja. (Szerk.)

Mi a közös elem a felsorolt elnevezésekben?

A legrégebbi a „tudományos információ”, amely a korábbi „tudományos dokumentáció”-t váltotta fel. Használatára már az 50-es években sor került a tájékoztatással foglalkozó tudományos intézetek, illetve intézmények elnevezésében (pl. a VINITI korábbi neve VINI volt). Így a „tudományos információt” alapelnevezésnek fogadhatjuk el, a „műszaki és gazdasági” jelzőt pedig másodlagosnak.

A „tudományos információ” azonban nem egyértelmű fogalom, a szövegkörnyezettől függően *többféle értelmezése lehetséges*: 1. a kommunikációs folyamatban szereplő tudományos ismeretek; 2. a tevékenységnek az a területe, amelynek tárgya a tudományos információknak mint ismereteknek a gyűjtése, tárolása, feldolgozása, keresése és terjesztése. Ez a tevékenység egyaránt vonatkozhat az információ elméletére és gyakorlatára. Egyes szerzők ennek megfelelően ezt a szakterületet új tudományágként értelmezik, amely az információs tevékenység elméletét és gyakorlatát foglalja magába.

Mik a kritériumai annak, hogy az információ mint ismeret felvehesse a „tudományos” jelzőt? Azon a nézeten vagyok és voltam (4), hogy minden ismeretként értelmezett információ függetlenül attól, hogy tudományos kutatás vagy gyakorlati tevékenység eredményeként jött létre, *tudományosnak tekinthető, amennyiben a tudományos munkamódszerek alapelveinek és követelményeinek betartásával került kimunkálásra.*

E tekintetben mások is hasonló álláspontot foglalnak el. Így pl. *M. Dembowska* a tudományos információt úgy határozza meg, mint tudományos eredményekről, műszaki eljárásokról és más egyéb tevékenységi területek (közgazdaság, igazgatás, politika) tényeiről szóló, tudományos módszerekre támaszkodó és tudományos és gyakorlati szükségleteket szolgáló információt (1).

A. I. Mihajlov, A. I. Csernij és R. Sz. Giljarevskij szerint a tudományos információ a világ objektív törvényszerűségeit tükröző logikus információ, amely a megismerési folyamatban jön létre, és gyakorlati alkalmazásra szolgál; még szélesebb értelmezésben: *a tudományos információ olyan logikus információ, amely – feltéve, hogy tükrözi a világ objektív törvényszerűségeit,*

és alkalmas a gyakorlati felhasználásra – az *emberi tevékenység bármely terén létrejöhet* (2, 3).

Az említett szerzők hangsúlyozzák, hogy a „*tudományos*” jelző nem kizárólagosan a tudomány vagy a tudományos kutatómunka attribútuma. A tudományos információ fogalma független az információ tárgyától. E fogalomnak vannak alárendelve az olyan szűkebb speciális fogalmak, mint a „matematikai, fizikai, kémiai, biológiai stb. információ”, ha a felosztásban az egyes tudományterületek szerint haladunk, és a „műszaki, tudományos–műszaki, mezőgazdasági, orvosi stb. információ” akkor, ha felosztásunk alapjául az emberi tevékenység főbb területeit választjuk.

Az idézett meghatározások tükrében elfogadható, hogy a tudományos információ fogalma más jellegű, mint az egyes speciális információk fogalmak, valamint az, hogy tudományos jellegét nem a tárgya, hanem megszerzésének módja és feldolgozásának formája dönti el. Ezért az is megállapítható, hogy a „*tudományos, műszaki és gazdasági információ*” elnevezés egyenértékű a „*tudományos információ*” elnevezéssel.

Napjaink információs tevékenységére legjellemzőbb a forrásdokumentumok tartalmát ismertető, a tartalom elemzése alapján készülő, és a forrás információit szintézis formájában hűen tükröző információ, amelyet a felhasználóhoz kell eljuttatni. Minthogy az analízis és a szintézis a tudományos munka módszere, az e módszerek alkalmazásával feldolgozott információ is joggal viseli a „*tudományos*” jelzőt, mégpedig tárgyától és az információt hordozó dokumentum fajtájától függetlenül.

A felhasználóhoz eljuttatott tudományos információ elősegíti a döntéshozatalt, amennyiben ez annak függvénye, hogy a felhasználó megismerje a releváns forrásdokumentumok tartalmát. Ha ennek során elsődleges fontosságú információkhoz jut az információt szolgáltató központtól, a továbbiakban is ilyen tájékoztatást fog kérni. Ez az ún. *irányított információ* azonban csak egyike a nagyon fontos információs szolgáltatásoknak.

Abban reménykedhetünk ugyanis, hogy az analitikus és szintetikus módszerrel készített információfeldolgozás a jövőben mindinkább felmenti a felhasználót számos elsődleges dokumentummal való személyes megismerkedéstől. Ezekben a feldolgozásokban az információt az ún. *érdemi–faktografikus információk* fogják majd képezni, amelyeket számos dokumentumból gyűjtenek össze úgy, hogy a felhasználó választ kaphasson belőlük konkrét kérdéseire is. Ilyen információ a dokumentumok tartalmának analízise és szintézise eredményeként, valamint a felhasználók jelenlegi és prognosztizált potenciális szükségleteinek elemzésére támaszkodva jön létre. A tudományos információ említett válfajainak feldolgozásához azonban megfelelően képzett szakemberekre van szükség, s ezek nem lehetnek mások, mint a *tudományágak szakemberei*.

A „*tudományos információ*” és a „*tudományos, műszaki és gazdasági információ*” elnevezéseket tehát az

információs elemzés alapján helyesnek tartjuk. Ebben az értelmezésben a tudományos információ mint tevékenység a dokumentumokban rögzített ismeretek – a tudományos, műszaki és gazdasági eredmények – kommunikációs folyamatának fejlettségi szakaszát jelzi. E folyamatban a korábbi fejlettségi szakaszokhoz (könyvtári tevékenység, bibliográfia és dokumentáció) viszonyított változásokat a társadalmi fejlődés követelményei változtatták ki.

Az információs tevékenységet a társadalom a haladás lényeges előfeltételének tekinti, amely érdemben hozzájárul a tudomány és a gyakorlat problémáinak megoldásához, illetve új eszmék keletkezéséhez. Az információs tevékenység egyik jellemzője, hogy főként *aktív módszerekkel él*. Jellemzője, hogy a felhasználók minél jobb kiszolgálására igyekszik megismerni a jelenlegi és a potenciális szükségleteket olyannyira, hogy az egész információs folyamat, kezdve a forrás-dokumentumok gyűjtésétől az információs szolgáltatóig a *szükségletek kielégítésének van alárendelve*.

A könyvtári, bibliográfiai és dokumentációs tevékenység elsősorban az *információk feldolgozására, hozzáférhetővé tételére és terjesztésére dolgozott ki sajátos módszereket*. Az információs tevékenység ezeket is szervesen összefogja, de a felhasználók szükségleteinek kielégítését tekinti elsődleges célnak attól függetlenül, hogy az információs tevékenységet folytató intézményeket tudományos információs központoknak; tudományos, műszaki és gazdasági információs központoknak; tudományos dokumentációs központoknak vagy éppen tudományos könyvtáraknak nevezik-e.

A tudományos információ elmélete

A tudományos információ mint az emberi tevékenység egyik területe egyaránt magában foglalja a gyakorlatot és az elméletet, valamint azt a tudományos kutatást is, amely a gyakorlat fejlődését hivatott elősegíteni. Úgy is értelmezhető (korábban már utaltunk rá), mint a *tudományos információ elméletével és gyakorlatával foglalkozó tudományág*. A lényeg az nem értinti, hogy a fenti meghatározásoknak terminológiai következményei vannak. A tudomány eddigi fejlődése azt bizonyítja, hogy a gyakorlati tevékenység kifejlődése megelőzi a kutatásokat, amelyek eredményeként új tudományágak alakulnak ki. A tudományos információ területén még a 60-as évek közepén is csak szűk körű kutatások folytak. Így pl. a FID 1967. évi tokiói kongresszusán nagy érdeklődést keltettek a CIINTE kutatásai a felhasználók szükségleteinek felderítéséről.

A 60-as évek második felében azonban a tudományos információval foglalkozó kutatás világszerte nagy fejlődésen ment át. A FID keretében ekkor alakult meg az információ elméleti alapjaival foglalkozó bizottság (FID/RI). E bizottság kezdeményezésére adja ki pl. a

VINITI a *Theoretical problems of informatics* című sorozatot. A világszerte megerősödött informatikai kutatás eredményeként alakultak a kutatásokról tájékoztató információs rendszerek. Így a FID közzéteszi az *R+D Projects in Documentation and Librarianship* c. kiadványt, az Unesco pedig létrehozta az ISORID elnevezésű információs rendszerét. Ez utóbbiban számos ország közreműködik, így Lengyelország is a CINTE révén.

Egy új tudományág létrejötte általában attól függ, hogy eléggé széles körűek-e a kutatások és a kutatási módszerek. Az informatikai kutatások körébe tartozik az információs folyamat egésze s ezzel kapcsolatban minden olyan tényező, amely hatással van a tudományos információ céljának elérésére.

Az információs folyamatban a következő *tevékenységek* összegeződnek:

- az információs források (dokumentumok) felkutatása, kiválogatása, gyűjtése és gyűjteménnyé szervezése;

- a dokumentumok elemzése a bennük található információk társadalmi hasznossága szempontjából, továbbá válogatásuk és osztályozásuk a szekunder információk előállításának célszerűsége és feldolgozása szempontjából;

- szekunder információk feldolgozása és gyűjteménnyé szervezése;

- a szekunder információk prezentálása a felhasználók szükségleteinek megfelelően, valamint a szekunder információk válogatása, keresése és terjesztése;

- a felhasználókkal való kapcsolat;

- a primer dokumentumok hozzáférhetővé tétele.

A folyamat legnehezebb részét a szekunder információk feldolgozásával (a tulajdonképpeni dokumentálás), gyűjteménnyé szervezésével, a gyűjteményben való kereséssel, a szekunder információk átalakításával és terjesztésével kapcsolatos munkák alkotják.

A kutatás tárgyát a szekunder információk feldolgozásának és struktúrájának kérdései, a nyelvi problémák, az indexelés módszerei, az *osztályozás problémái* és a műszaki eszközök felhasználásának módjai képezik. Az *indexelés és a keresőnyelvek* problémái különösen fontosá váltak a dokumentumok és az információk számának hatalmas növekedése következtében. Ezen úrrá lenni csak akkor lehet, ha a *korszerű számítástechnikát* alkalmazzuk a szekunder információk gyűjteményeinek létrehozásához, a felhasználók szükségleteit kielégítő kereséshez és az információk közreadásához.

A kutatások tematikája a fentiekből következően széles körű és változatos, gyakran átfedi más területek kutatási tematikáját. Valójában *ide tartozik minden kérdés a primer dokumentumok keletkezésétől kezdve a felhasználók információellátásáig.*

Az információs tevékenység társadalmi hasznának maximalása érdekében célszerű lenne a kutatások körébe bevonni a primer információk keletkezésének és felhasználásának kutatását is. Az utóbbi esetben arról van szó,

hogy kutatni kellene a felhasználók körében: *mi motiválja a hozzájuk eljuttatott információk tényleges hasznosítását*, azoknak az elméletben vagy a gyakorlatban való alkalmazását.

Az információs folyamat itt elemzett ideális sémája a gyakorlatban sokkal bonyolultabb és szerteágazóbb. Ez a folyamat a népgazdaságban és a beleágyazódó tudományos szervezetekben megy végbe; az egyes gazdasági és tudományágak pedig országon belül és nemzetközi vonatkozásban is bonyolult kapcsolati rendszerekben működnek. Ezért jár olyan nagy nehézségekkel az információs rendszerek hatékony megszervezése. A kutatási tematikának ezeket a jelenségeket makro-méreteken figyelembe kell vennie.

A tudományos információ mint gyakorlati tevékenység, *interdiszciplináris tudományág* (6), amely más tudományágak kutatási eredményeiből és módszereiből táplálkozik. Tematikai vagy módszertani vonatkozásban az alábbi tudományágakkal áll szoros kapcsolatban: tudománytan, könyvtartudomány, szemantika, nyelvészet, matematika, logika, rendszerelmélet, szociológia, lélektan, valamint az információs tevékenységben alkalmazott gépekkel és berendezésekkel foglalkozó tudományágak.

A tudományos információ kutatási problémái a tudománytan körébe tartoznak. Ilyenek pl.

- az információtudomány helye a tudományok rendszerében; a tudományos információ szerepe a tudományok fejlődésében, a kutatásban és a társadalom fejlődésében;

- a tudományos információk fejlődésével és avulásával kapcsolatos problémák;

- a tudományok fejlődésének hatása az információ fejlődésére;

- az információszükséglet vizsgálata;

- a tudánypolitika és a tudományos információ kapcsolatai.

És íme – csak kiragadva – néhány olyan *szociológiai* kutatási feladat, amely a tudományos információt is érinti:

- az információáramlás szociológiai problémái;

- a felhasználók szükségleteinek, illetve általában az információszükségleteknek felderítésére szolgáló kutatási formák és módszerek;

- az információs dolgozók és felhasználók csoportjainak tipológiája.

A *lélektani* kutatások körébe tartoznak az alábbiak:

- a tudományos alkotás lélektana;

- a különböző felhasználói kategóriák információbefogadási készségének kutatása;

- a felhasználók személyiségének tudati és jellembeli sajátosságai;

- az információs dolgozók munkatársainak és az információk létrehozóinak tudati és jellembeli sajátosságai;

- az olvasók lélektana.

A tudományos információ mint tevékenységi terület, *jelentős szerepet játszik a tudomány, a technika és a gazdaság fejlesztésében*. Neki köszönhető, hogy a tudományos eredmények átplántálódnak a gyakorlatba, illetve a gyakorlat tapasztalatai és eredményei a kutatóintézetekbe. Az információs kutatások célja az *információátadás tökéletesítése*, s ennek eredményeként az információs tevékenység hatékonyságának növelése (5).

Az információs kutatások között egyaránt találunk alapkutatási és alkalmazott kutatási témákat, fejlesztési és tanulmányi feladatokat. A kutatási tematika komplexumát az IINTE 1973. évi „*Információs és rokonterületi kutatások és fejlesztések távlati programja 1985-ig*” című publikációja világítja meg.

Az elnevezés problémája

A „*tudományos információ*” kifejezés többértelműsége nehézségeket okoz a tudományág elnevezésében. Számos érveléssel indokolták, hogy a „*tudományos információ*” elnevezés, amely felöleli mind a gyakorlati tevékenységet, mind pedig a tudományos információ elméletét, ne szolgálhasson annak a tudományágnak megnevezéseként, amely e tevékenységgel kapcsolatos jelenségek teljes körét kutatja. Kétségtelenül szerencsés megoldást találtak az angol nyelvben, amely a kétféle jelentésre kétféle elnevezést használ, az „*information science*”-t és a „*science information*”-t (9). Az első elnevezés azonban ennek ellenére sem eléggé egzakt, mivel nem határozza meg, hogy milyen információról van szó. Más kérdés, hogy mindig tudományos információt értenek rajta.

A terminológia problémáját a szovjet szakemberek oldották meg a legsikeresebben azzal, hogy *három elnevezést különböztetnek meg* egymástól: az ismert értelemben használt „*tudományos információt*”, a tevékenység jelölésére használt *tudományos információs tevékenységet*, valamint az *informatikát*, vagyis annak a tudományágnak az elnevezését, amely a tudományos információ struktúrájának és sajátosságainak (nem tartalmának), valamint a tudományos információs tevékenység törvényszerűségeinek, elméletének, történetének, módszertanának és szervezetének kutatásával foglalkozik. E tudományág célja, hogy kidolgozza a tudományos információ előállításának, gyűjtésének, analitikus-szintetizáló feldolgozásának, tárolásának, keresésének és terjesztésének optimális módszereit és eszközeit.

Az „*informatika*” elnevezés azonban nem túl szerencsés, mert ebben az értelmezésben sem világszerte, sem Lengyelországban nem általánosan használt. Más értelmezés szerint például az *informatika* az információ szisztematikus és tényleges (főként számítógépek segítségével történő) prezentálásának a tudománya, miközben az *információt* a technika, a gazdaság és a társadalomtu-

dományok területén kommunikált emberi ismeretforrásként értelmezik (7).

Az NTMIR által kiadott soknyelvű információs terminológiai szótár 2. kiadása (1975) alapján úgy tűnik, hogy az „*informatika*” kifejezést – amely a dokumentális információ keletkezésének, gyűjtésének feldolgozásának, tárolásának, keresésének, terjesztésének és felhasználásának törvényeit kutató tudományágat, illetve mint az információs tevékenység tökéletesítését szolgáló tudományágat jelöli – egyértelműen csak Bulgáriában, az NDK-ban, Csehszlovákiában, Jugoszláviában és a Szovjetunióban fogadták el.

Lengyel nyelvű megfelelője a „*tudományos, műszaki és gazdasági információ*”, francia nyelvű megfelelője az „*információtudomány*”, angol nyelvű megfelelője pedig részint „*informatics*”, részint „*information science*”. A román nyelvben is két megfelelője van az „*informatika*” kifejezésnek, az olaszban és a magyarban pedig három-három (ezek között szerepel a *dokumentológia* elnevezés is).

Osztozom H. Uniejewska véleményében (8), hogy jelenleg nincs nyomós okunk arra, hogy a tudományos információ elméletével és gyakorlatával foglalkozó tudományágnak új nevet keressünk. A legcélszerűbbnek látszik, ha a „*tudományos információ*” elnevezéssel a tevékenységet illetjük és a *tudományos információ elméletének* nevezzük azt a tudományágat, amelynek kutatási területe a tevékenységként értelmezett „*tudományos információ*”.

Fordította: Futala Tibor

Irodalom

- [1] DEMBOWSKA, M.: Dokumentacja i informacja naukowa. Zarys problematyki i kierunki rozwoju. Warszawa, Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich, 1965. 146 p.
- [2] MIHAJLOV, A. I.–CSERNÜJ, A. I.–GILJAREVSKIJ, R. S.: Osnovy informatiki. Moskva, Nauka, 1968. 670 p.
- [3] MIHAJLOV, A. I.–CSERNÜJ, A. I.–GILJAREVSKIJ, R. S.: Informatik – eine neue wissenschaftliche Disziplin. Gegenstand Methoden und Beziehungen zu anderen Wissenschaften = Informatik, 16. köt. 1. sz. 1969. p. 5–11.
- [4] PIRÓG, W.: Zagadnienia informacji i dokumentacji naukowej. Warszawa, PWN, 1972. 213 p.
- [5] PIRÓG, W.: Theory as a framework for information. Proceedings of the International Seminar on Education in Information Science. Veszprém, 1972. szept. 14–16. Bp. OMKDK, 1974. p. 11–15.
- [6] SZENTMIHÁLYI J.–SZEPEVÁRY T.: Interdisciplinary implications. Proceedings of the International Seminar on Education in Information Science. Veszprém, 1972. szept. 14–16. Bp. OMKDK, 1974. p. 17–25.
- [7] Report general of the International Conference for Computer Education. Amsterdam, 1970. = Journal of the American Society for Information Science, 22. köt. 1. sz. 1971. p. 96–112.

- [8] UNIEJEWSKA, H.: W sprawie nazwy dyscypliny zajmującej się teorią i praktyką informacji naukowej. = Aktualne Problemy Informacji i Dokumentacji, 21. köt. 4. sz. 1976. p. 8-9.
- [9] WELT, I. D.: Information science – science information = American Documentation, 15. köt. 4. sz. 1964. p. 1.
- [10] KUNICKI, M.-KORZON, K.: Perspektywiczny program do 1985 roku badań i prac rozwojowych w zakresie działalności informacyjnej i zagadnień pokrewnych. Warszawa, IINTE, 1973. 138 p.

Rövidítésjegyzék

BNIST	Bureau nationale de l'information scientifique et technique	A Tudományos és Műszaki Tájékoztatás Országos Irodája
CIINTE	Centralny Instytut Informacji Naukowej, Technicznej i Ekonomicznej	Tudományos, Műszaki és Gazdasági Tájékoztatás Központi Intézete (A CINTÉ elődje)
CINTE	Centrum Informacji Naukowej, Technicznej i Ekonomicznej	Tudományos Műszaki és Gazdasági Tájékoztatási Központ (Lengyelország)
CINTEI	Centralen Institut po Naucno-Tehnicsezka i Ekonomicsezka Informacija	Központi Tudományos-Műszaki és Gazdasági Információs Intézet (Bulgária)
COSATI	Committee on Scientific and Technical Information	Tudományos és Műszaki Tájékoztatási Bizottság
DGD	Deutsche Gesellschaft für Dokumentation	Német Dokumentációs Egyesület
FID/RI	Federation Internationale de Documentation /Research on the Theoretical Basis of Information	Nemzetközi Dokumentációs Szövetség /Az Információ Elméleti Alapjainak Kutatása
ID	Institut für Dokumentationswesen	Dokumentációs Intézet
IINTE	Instytut Informacji Naukowo-Technicznej i Ekonomicznej	Tudományos Műszaki és Gazdasági Tájékoztatási Intézet
INI	Instituto Nazionale dell' Informazione	Országos Tájékoztatási Intézet
ISI	Institute for Scientific Information	Tudományos Tájékoztatási Intézet
ISORID	International Information System on Research in Documentation	Dokumentációs Kutatások Nemzetközi Információs Rendszere
MCNTI /NTMIK/	Mezsdunarodnij centr naucnoj i tehnicsezkoj informacii	Nemzetközi Tudományos és Műszaki Információs Központ
OMKDK	Országos Műszaki Könyvtár és Dokumentációs Központ	
OSTI	Office for Scientific and Technical Information	Tudományos és Műszaki Tájékoztatási Hivatal
UNISIST	World Information System for Science and Technology	Nemzetközi Tudományos és Műszaki Információs Rendszer
ÚVTEI	Ústředí Vědeckých Technických a Ekonomických Informací	Tudományos Műszaki és Gazdasági Információs Központ
VINI	Vszeszojuznij insztitut naucnoj informacii	Össz-szövetségi Tudományos Tájékoztatási Intézet
VINITI	Vszeszojuznij insztitut naucnoj i tehnicsezkoj informacii	Össz-szövetségi Tudományos és Műszaki Tájékoztatási Intézet
ZIID	Zentralinstitut für Information und Dokumentation	Központi Információs és Dokumentációs Intézet

PIRÓG, W.: A tudományos információ tárgya és jellegzetességei

A cikk hozzászólás az *Aktualne Problemy Informacji i Dokumentacji* (Warszawa) c. folyóiratban zajló vitához, melynek témája a tudományos–műszaki információ elméletével és gyakorlatával foglalkozó tudományág tárgya és elnevezése. A szerző elemzi a tudományos információ fogalmát, ismerteti a szakirodalomban fellelhető definíciókat, majd jellemzi a tudományos információnak mint gyakorlati tevékenységnek és mint egy új tudományágnak főbb elemeit.

* * *

PIRÓG, W.: Subject and characteristics of scientific information

The present article is a contribution to the discussion on the notion and scope of the discipline dealing with the theory and practice of scientific, technical and economic information in the journal *Aktualne Problemy Informacji i Dokumentacji* (Warszawa). The author analyses the term „scientific information” by presenting definitions found in the literature of the subject. He characterizes the main elements of scientific information, both as a practical activity and as a new scientific discipline.

ПИРОГ, В.: НТИ — Предмет и особенности научной информации

Статья является голосом в дискуссии, которая уже много месяцев ведется на страницах АПИД по поводу названия и объема понятия дисциплины, занимающейся теорией и практикой НТИ. В начале статьи автор анализирует термин „научная информация”, приводя встречаемые в литературе определения этого понятия. Затем он дает характеристику основных элементов научной информации, понимаемой как практическая деятельность, а также как новая научная дисциплина.

* * *

PIRÓG, W.: Objekt und Charakteristik der wissenschaftlichen Information

Der Artikel ist ein Beitrag zu der Diskussion über die Benennung des sich mit der Theorie und Praxis der wissenschaftlich-technischen Information befassenden Wissenszweiges in der Zeitschrift *Aktualne Problemy Informacji i Dokumentacji* (Warszawa). Der Verfasser analysiert den Begriff der wissenschaftliche Information, konfrontiert die im Fachschrifttum vorliegenden Definitionen und kennzeichnet die charakteristischen Elemente der wissenschaftlichen Information sowohl als eine praktische Aktivität, als auch ein neuer Wissenszweig.

